ОБЩИНА КРУМОВГРАД

П Л А Н

ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КРУМОВГРАД В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ (2022-2023)

м. юли 2022 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за действие на община Крумовград за периода (2022– 2023), изготвен в изпълнение на Областната стратегия на област Кърджали за равенство, приобщаване и участие на ромите (2022-2030), дефинира необходимостта от определяне на задачите и насочване на усилията на местната власт, НПО и местната общност към разрешаване на нарастващите потребности на маргинализираните групи в общината. Той е съобразен с изискванията на нормативните актове, регламентиращи предоставянето на различните видове услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им и се основава на приоритетите и насоките в областта на политиката на държавата в тази област.

Планът за действие е неразделна част от Областната стратегия на област Кърджали за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030**)** в изпълнение на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и е в съответствие с Плана за интегрирано развитие на община Крумовград (2021-2027)

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората от маргинализираните групи;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблемите си;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската политика за интегриране на маргинализираните групи е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината, с цел подобряване благосъстоянието на тези групи и евентуално намаляването им в бъдеще.

Планът за действие е разработен от Общински оперативен екип, сформиран със заповед № КО - 734 от 30.08.2021 г. на кмета на община Крумовград, който включва представители на: Общинска администрация Крумовград, Дирекция „Социално подпомагане” гр. Крумовград, Дирекция „Бюро по труда” гр. Крумовград и Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН).

Планът е отворен документ и подлежи на допълнение и актуализиране.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА КРУМОВГРАД

Географско местоположение и достъпност

Община Крумовград се намира в Южна централна България, Област Кърджали. Общинският център – гр. Крумовград – е разположен на около 45 км югоизточно от областния център – гр. Кърджали. В югозападна посока, на около 55 км общината има връзка с Р Гърция, посредством ГКПП „Маказа – Нимфея“.

Територията на общината попада изцяло в обхвата на Източните Родопи, като с нейната

обща площ от 843,32 км^2 тя е най-голямата административно-териториална единица (от общо 7 общини) в областта. Територията ѝ съставлява 26,28% от площта на област Кърджали.

Общините, с които граничи са: Кирково, Момчилград и Кърджали от област Кърджали; Стамболово, Маджарово, Ивайловград от област Хасково; и на юг с Р Гърция.

Население

При последното национално преброяване през 2011 г. населението на община Крумовград е 17 851 души, което е спад с 2056 човека (-10%).

Положителното е, че последните години населението остава на относително стабилно ниво и дори леко се увеличава. По последни официални данни на Националния статистически институт за 2019 г. на територията на общината живеят 17 775 души.

Етническа структура на населението

Според данните от 2011 г. най-многобройно е населението от турската етническа група – около 70% (от тези, които са посочили своята етническа принадлежност), при дял от 66% за област Кърджали. На второ се подрежда населението от българска етническа група с дял от 27,4% (при дял 30,2% за област Кърджали). Делът на ромското население е незначителен.

През последните години се наблюдава увеличение на миграционните процеси и движение на населението в общината. Главно поради икономически причини все повече млади лица и семейства, особено от селските райони, напускат общината. Тенденцията през последните години е търсене на трудова реализация в чужбина и по-големите градове в страната.

III. ПРИОРИТЕТИ

Основните приоритети на Плана за действие за приобщаване на българските граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите положение са:

- образование и обучение;
- здравеопазване и социални дейности;
- заетост;
- жилищни условия;
- върховенство на закона и антидискриминация;
- култура и медии.

Заложените в плана мерки имат за цел - реализиране на комплекс от практики, чрез които да се постигне устойчивост в решаването на специфичните проблеми на българските граждани в уязвимо социално положение, живеещи на територията на община Крумовград.

1. ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Община Крумовград има последователна политика за достъпа до образование на децата от етническите малцинства – обхващане на децата в детските градини, целодневно обучение и работа с родители. В изпълнение на Постановление №100/08.06.2018 г. на Министерски съвет е създаден и функционира Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Съгласно Постановлението са определени шест района на територията на общината за екипи по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. В екипите са включени представители на Регионално управление на образованието, Общинска администрация, Дирекция „Социално подпомагане“, Районно управление, училища и детски градини.

За гарантиране правото на равен достъп до качествено образование, чрез интеграция на деца и ученици от социално уязвимите групи, ежегодно екипът по Механизма за съвместна работа изпълнява следните действия за обхват и задържане:

- Набиране на информация относно деца и ученици, които през предходната учебна година не са били записани в образователната система, чрез кметове по населени места в община Крумовград и Дирекция „ГРАО“ при Общинска администрация;
- Посещение на домовете на децата и ученици, които не са обхванати в образователната система през настоящата учебна година и проведени разговори с родителите и/или лицата, които полагат грижи и информирането им относно административно – наказателните мерки;
- Насочване към подходящи социални услуги на деца в риск и техни семейства. Деца, необхванати от образователната система са насочени за ползване на социалната услуга - Център за обществена подкрепа /ЦОП/ - Крумовград по направление - „Превенция на отпадането от училище“.

От учебната 2021/2022 година след Решение на Общински съвет Крумовград е въведено задължително предучилищно обучение на 4 – годишните деца в детските градини. Условията в детските градини в община Крумовград, в които ще се осъществява задължителна предучилищна подготовка, отговарят на условията и изискванията към физическата среда в образователните институции, осъществяващи предучилищно образование, регламентирани в Наредба № 24 от 10.09.2020 г. за физическа среда и библиотечно осигуряване на детските градини и центровете за личностно развитие.

Актуално състояние на образователната система в община Крумовград през учебната 2021/2022 г.

Предучилищно обучение: През учебната 2021/2022 година на територията на община Крумовград детските градини са както следва:

№	Име на ДГ/училище	Брой деца	Брой деца със СОП
1.	ДГ ”Митко Палаузов” гр. Крумовград	232	2
2.	ДГ „Юрий Гагарин“ гр. Крумовград в т. ч.	86	2
	Полудневна смесена група с. Подрумче	34	0
	Полудневна смесена група с. Звънарка, мах. Козино	16	0

	Полудневна смесена група с. Орех	15	0
3.	ДГ „Слънце“ с. Токачка	28	0
4	ДГ „Мир“ с. Пелин	29	0
5.	ДГ „Искра“ с. Странджево	32	0
6.	ДГ „Лилия Карастоянова“ с. Егрек	6	0
7.	ДГ „Радост“ с. Поточница	10	0
9.	ДГ „Ран Босилек“ с. Каменка	27	0
10	Подготвителна група към училище с. Гулийка	13	
	Общо:	**528**	**4**

Начално, основно и средно образование:

През учебната 2021/2022 г. общинската образователна система обхваща 10 училища, от които: 1 средно, 1 обединено, 1 начално и 7 основни общински.

№	Име на училището	Брой ученици	Брой ученици със СОП
1.	СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград	968	29
2.	ОУ „Никола Вапцаров“ с. Горна Кула	33	3
3.	ОУ „Христо Ботев“ с. Гулийка	88	
4.	ОУ „Михаил Христов“ с. Аврен	17	1
5.	ОУ „П. К. Яворов“ с. Токачка	105	3
6.	ОУ „Васил Левски“ с. Луличка	53	1
7.	ОУ „Никола Вапцаров“ с. Подрумче	60	3
8.	ОУ „Иван Вазов“ с. Поточница	28	
9.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Странджево	57	
10.	НУ „Васил Левски“ с. Козино	17	
	Общо:	**1 426**	**40**

Обучението се извършва на едносменен режим. Материално-техническата база на всяко едно училище е в добро състояние за провеждане на нормален учебно-възпитателен процес.

Неформалното обучение в общината се предоставя от 2 центъра за подкрепа на личностното развитие /ЦПЛР/ – Общински детски комплекс /ОДК/ и Самостоятелно ученическо общежитие /СУО/.

ЦПЛР – ОДК осъществява дейности по смисъла на чл. 49, ал. 1, т. 1 от ЗПУО за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Към ЦПЛР-ОДК са сформирани 19 групи с 351 ученици, разпределени по направления.

ЦПЛР-СУО осъществява дейности за подпомагане на интелектуалното, емоционалното и физическото развитие и социалната адаптация на учениците, подпомага професионалната насоченост и придобиването на компетентности, необходими за успешна реализация. В ЦПЛР – СУО са настанени ученици от 8 до 12 клас от всички населени места от територията на общината – с мнозинство от отдалечените райони, които продължават обучението си в гимназиален етап.

Община Крумовград осигурява услугата - общежитие и за ученици от съседни общини, продължаващи обучението си в Професионалната гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ гр. Крумовград и Средно училище „Васил Левски“ гр. Крумовград. За подобряване на достъпа до образование е осигурен безплатен транспорт за учениците от местоживеенето им до най – близкото средищно училище.

Във всички училища на територията на община Крумовград е организирана целодневна организация на учебния процес. Организиран е безплатен транспорт за деца и ученици от местоживеенето им до най – близката детска градина и най – близкото средищно училище.

Детските градини от община Крумовград, които от 2019 година работят по Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове са: ДГ „Митко Палаузов“, ДГ „Юрий Гагарин“ гр. Крумовград, ДГ „Искра“ с. Странджево, ДГ „Слънце“ с. Токачка, ДГ „Ран Босилек“ с. Каменка и ДГ „Мир“ с. Пелин.

Усвояването на български език за деца, които слабо владеят или не владеят български език (допълнително обучение по български език) по проекта се осъществява чрез осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детските градини в рамките на: допълнителни модули по образователно направление в частта по български език, осъществявани в педагогически ситуации през учебното време.

Друга дейност по проекта е „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, включително обезпечаване на средства за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителни педагогически и непедагогически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и други“.

По проекта се заплащаха дължими такси за посещение на детска градина на деца, чийто родители: получаваха социални помощи по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, по реда на Наредба № РД 07-5/2008 г. (целеви помощи за отопление съобразно вида отопление) и чрез Фонд „Социална закрила“ (еднократни помощи) или семейни помощи за деца по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца и имат декларирани доходи на член от семейството под прага на бедността. От 01.04.2022 г. по бюджетите на детските градини е осигурен норматив за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсиране отпадането на съответните такси по Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/.

Педагогическата, психологическата и социалната подкрепа за родители на деца от уязвими групи е насочена към формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование и се осъществяват чрез дейности на образователни медиатори.

В ДГ „Митко Палаузов“ са назначени 3 образователни медиатори, а в ДГ „Юрий Гагарин“ гр. Крумовград са назначени 2 образователни медиатори по проекта.

ДГ „Митко Палаузов“ гр. Крумовград работи и по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. Основната дейност на проекта е насочена към насърчаване и разгръщане на потенциала за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби чрез допълнителна подкрепа, с оглед успешната им реализация и социализация. От 17.05.2021 г. в детската градина е назначен психолог, който работи с деца и родители от детската градина.

Допълнително средства за работа с деца и ученици от уязвими групи се предоставят на детските градини и училищата на база подадена информация в Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование /НЕИСПУО/ от работните карти „Характеристика на средата – образователното ниво и трудовата заетост на семейството“.

Със средствата детските градини и училищата могат да извършват разходи за основни и допълнителни трудови възнаграждения на персонала, както и за други възнаграждения и плащания по извънтрудови правоотношения.

Допълнителните средства могат да се разходват за основни и допълнителни трудови възнаграждения за служители, включени в екипите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици, за назначаване на социален работник, образователен медиатор или помощник на учителя, за заплащане на допълнителни учебни часове по български език в училищата и на допълнителни модули за деца, които не владеят български език в детските градини.

Център за подкрепа на личностно развитие – Общински детски комплекс гр. Крумовград през 2021 година спечели проект „Заедно в миналото, настоящето и бъдещето“, финансиран с подкрепата на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.

Проектът е по Приоритет 4 „Реализиране на форми на взаимодействие между родители от различен етнически произход за създаване на благоприятна мултикултурна среда, способстваща за ефективна образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства“.

Целите на проекта са интегриране чрез привличане, включване и задържане на учениците от етническите малцинства в групите на ЦПЛР - ОДК гр. Крумовград, чрез разнообразни дейности, които не са включени в учебната програма, придобиване на знания и умения за културна самобитност на етносите и съхраняване на традициите и запознаване на децата с традиционните ястия от различните етноси в община Крумовград.

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Здравеопазване

Здравеопазването е един от основните приоритетите на Община Крумовград.

Дейностите, които се извършват в това направление са:

- ✓ Консултиране на семейства от социално уязвими групи;
- ✓ Развиване на медиаторството и различни форми на работа за и в общността;
- ✓ Намаляване на бременностите в юношеската възраст;
- ✓ Ранна интервенция на увреждания при деца до 3 години;
- ✓ Пълно обхващане на уязвимите групи с профилактични прегледи;
- ✓ Обучение на социално уязвимите групи за предпазване от най – честите заболявания.

В община Крумовград се реализират дейности по проекти, които допринесоха за подобряване на профилактичните дейности и повишаване на здравната култура сред социално уязвимите групи.

- **Проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Крумовград" по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. -** По проекта се предоставят следните услуги:

1. Услуга „Ранна интервенция на увреждания" - Услугата е с капацитет 15 бебета и малки деца с увреждания и 25 родители. За изпълнение на дейностите по предоставяне на услугата са наети: рехабилитатор, психолог, логопед, педиатър, социален работник и медиатор.

2. Услуга „Предоставяне на психологическа подкрепа и консултация на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения", „Семейно консултиране и подкрепа" и „Индивидуална и групова работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвимите групи, с цел посещаване на детска градина". Тези услуги целят не само да се подкрепят семействата в отглеждането на децата, но и да се стимулират за по-голяма активност във всички сфери на живота, за да се подобри качеството на връзката дете – родители, което подобрява атмосферата в семейната среда за малките деца. Екипът за предоставяне на услугите включва социални работници, психолог, юрист, медиатор, педиатър, гинеколог, медицинска сестра и акушерка. Услугите са с капацитет 150 семейства.

3. Услуга „Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболявания". Целева група са уязвими семейства и техните деца. Услугата е с капацитет 250 потребители и средно 700 прегледа на година. За изпълнение на услугата е назначен екип от специалисти, включващ педиатър, медицинска сестра, стоматолог и медиатор.

- **Проект „Патронажна грижа + Компонент 2"**

Проектът е продължение на услугите по „Патронажна грижа +" в община Крумовград", реализиран през 2021 година. Изпълнява се в две направления – Направление 1 „Патронажна грижа" и Направление 2 „Превенция на COVID-19 в социалните услуги „делегирани от държавата дейности"

Реализирането на дейностите по Направление 1 „Патронажна грижа" цели изграждане на модел за патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания, включително с хронични заболявания и трайни увреждания с цел осигуряване на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда. В рамките на дейността, здравни и

социални грижи се предоставят на 83 потребители на патронажни грижи, възрастни хора над 54 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване, както и към хора с увреждания и техните семейства, възрастни в риск, вкл. лица поставени под карантина във връзка с COVID-19.

За предоставяне на патронажни грижи е назначен персонал с различен профил на компетентности: социален работник, медицински специалисти, рехабилитатор, психолог, санитари и шофьор на лек автомобил за целите на мобилната услуга.

Дейностите по предоставяне на почасови здравно-социални услуги на потребителите ще са до 26.10.2022 г.

В рамките на Направление 2 „Превенция на COVID-19 в социалните услуги, делегирани от държавата дейности“ са обхванати социалните услуги в общината – Дом за стари хора и Комплекс за социални услуги за деца и семейства в риск. Дейността обхваща мерки за дезинфекция на сградния фонд, осигуряване на лични предпазни средства на персонал, тестване на персонала и потребителите на социалните услуги. За целите на дейността са назначени 10 безработни лица на длъжност „хигиенист“.

В община Крумовград има назначен здравен медиатор, който работи с лица и семейства от уязвимите групи. Медиаторът работи в тясно сътрудничество с РЗИ, личните лекари и други организации имащи отношение към здравния статус на населението. Участва в различни програми за превенция на хроничните незаразни болести; здравно-образователни дейности в учебни заведения, посещавани от деца от уязвими групи; обучения за вредата от тютюнопушенето и алкохола, за опасността от случайните полови контакти, спазване на хигиенни навици и здравословен начин на живот и много други.

На територията на общината функционира едно болнично заведение – МБАЛ „Живот +“, което се намира в гр. Крумовград. В него са налични 35 легла за болничен престой. Наличието на МБАЛ осигурява бърз достъп на населението до болнична помощ и осигурява допълнително здравно обслужване на нуждаещите се.

Извънболничната помощ в общината се осигурява от един медицински център, който се намира в гр. Крумовград.

В община Крумовград регистрираните лечебни заведения за извънболнична помощ са:

1. Индивидуални практики за първична извънболнична медицинска помощ:
- Лекари - 5;
- Лекари по дентална медицина - 12;
2. Индивидуални практики за специализирана извънболнична помощ:
- Лекари - 8.
3. Медицински център – 1.

На територията на общината има незаети 6 амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ.

Един от основните проблеми по този приоритет е, че все още в много от селата на територията на общината липсват лекарски практики. Оказването на първа помощ е затруднено, поради отдалечеността и разпокъсаността на населените места в общината. Това води до допълнително усложняване на здравословните проблеми на рисковите групи - самотни възрастни, многодетни и социално слаби семейства, хора с увреждания. Основните фактори за лош здравен статус при социално уязвимите групи са бедност, лоши жилищни и хигиенни условия, по-ниска здравна култура и нездравословен начин на живот.

Социални дейности
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩИНА КРУМОВГРАД

№ по ред	**Вид специализирана институция/социална услуга в общността**	**Целева група**	**Капацитет**	**Описание на услугата**
1.	Асистентска подкрепа	- лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване; - деца и пълнолетни лица с трайни увреждания	67	Специализирана социална услуга, която включва подкрепа от асистент за: самообслужване, движение и придвижване, промяна и поддържане на позицията на тялото, изпълнение на ежедневни и домакински дейности, комуникация и ще се предоставя почасово – до 4 часа на ден
2.	Център за обществена подкрепа	деца в риск и семействата им	30	Центърът за обществена подкрепа обединява различни услуги, насочени към деца и семейства – психологично и социално консултиране, съдействие и придружаване с оглед оказване на подкрепа на децата за преодоляване на различни проблеми в развитието и общуването, както и на семействата за полагане на добра родителска грижа за децата.
3.	Дом за стари хора	лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, вкл. и за лицата с ЕР на ТЕЛК	50	Денонощна грижа на настанените лица от квалифицирани специалисти. Потребителите на социалната услуга получават битови, медицински, рехабилитационни и други услуги според индивидуалните им нужди. Осигуряван на подкрепа за водене на самостоятелен начин на живот.
4.	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	деца без увреждания	16	Центърът е социална услуга от резидентен тип, предоставяща жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, които не получават необходимата грижа в собственото си семейство поради различни причини (неглижиране на детето, починали родители, родители с психични, други тежки заболявания или наркозависимост, семейства, преживяващи тежка семейна криза; насилие в семейството и др.) или са лишени от родителска грижа и към момента на

				настаняване в Центъра са изчерпани възможностите за връщане в биологичното им семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.
6.	Обществена трапезария – топъл обяд към ДСП	Лица и семейства	150	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд за задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами.
7.	Топъл обяд	Лица и семейства	613	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд за задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами.
8.	Приемна грижа	Деца, настанени в специализирани институции, в риск от изоставяне, с увреждания; деца, жертви на насилие или трафик; деца, които са непридружени бежанци	2	„Приемна грижа" е отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство.
9.	Лична помощ	1.Човек с трайно увреждане с установени вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ; 2. Дете с 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност без определена чужда помощ.	Издадено направление от ДСП	Лична помощ е механизъм за подкрепа на хора с увреждания за упражняване на правата им, за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните им потребности от личен, домашен или социален характер и за преодоляване на бариерите на функционалните им ограничения. Механизмът гарантира възможност на хората с увреждания да изберат от кого, кога, къде и по какъв начин да се осъществят дейностите. Предоставянето на лична помощ се основава на принципите, предвидени в Закона за хората с увреждания, ефективност и ефикасност на предоставянето на помощта и зачитане на личното пространство, достойнството, самостоятелността и независимостта на хората с увреждания.
10.	Център за временно настаняване	Бездомни лица и семейства от община Крумовград	21	Осигуряване на временно настаняване на бездомни лица и семейства и временно настаняване в безопасна среда на лица в кризисна ситуация.
11.	Личен асистент	- Деца с трайни увреждания; - Пълнолетни лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска	20	Комплексно предоставяне на различните видове социални услуги в домашна среда, отговарящи на индивидуалните потребности от личен, домашен и социален характер на потребителите на услугата.

		подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.		
12.	Домашен социален патронаж	лица в надтрудоспособна възраст и хора с увреждания	165	Домашен социален патронаж е комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна и др.
13.	Клуб на пенсионера и хората с увреждания	лица в надтрудоспособна възраст и хора с увреждания		- индивидуално и групово четене на книги, вестници, списания; - изнасяне на беседи и лекции; - организиране на културно-масови мероприятие и художествена самодейност; - организиране на екскурзии; - организиране на игри на шах, табла и други; - честване на празници – национални, религиозни, рождени дни; - физкултурни занимания; - организиране и участие в трудови дейности; - организиране на здравно-профилактични мероприятия.

През изминалата 2021 г. Дирекция „Социално подпомагане“ Крумовград е подпомагала с месечни социални помощи общо 52 лица и семейства от уязвимите групи. С целева помощ за отопление с твърдо гориво са подпомогнати 1008 лица и семейства живеещи на територията на общината. През годината са подпомогнати 1 271 семейства със семейни помощи за отглеждане на деца до 18 г. възраст. Една от положителните страни на този вид подпомагане е, че то е обвързано със здравния статус на децата и задължението на родителите им да ги водят редовно на профилактични медицински прегледи и с поставени задължителни имунизации. Подпомагането е обвързано и със задължителното предучилищно и училищно обучение на децата, като се използва и превантивната мярка за недопускане на неизвинени отсъствия, тъй като в противен случай семейството се лишава от този вид подпомагане за срок от една година.

Изплатени са и 217 целеви помощи за деца, записани за първи път в първи клас по реда на чл.10а от Закона за семейните помощи за деца и 221 целеви помощи за деца, записани за първи път в осми клас, по реда на чл.10б от Закона за семейните помощи за деца. Нов момент при този вид подпомагане е, че през настоящата 2022 г. ще се отпускат на всички семейства с деца, без да се прилага доходен критерий.

3. ЗАЕТОСТ

От предоставените данни от ДБТ - Крумовград се наблюдава тенденция за намаляване на общия брой регистрирани безработни лица в община Крумовград.

Равнището на безработица за 2020 г. е 11.6% ., а за 2021 г. е 10.04 %. През 2021 г., чрез дирекция „Бюро по труда“- Крумовград, е осигурена заетост на 699 безработни лица в т.ч. от уязвимите групи на пазара на труда - 75 продължително безработни, 122 младежи, 153 лица на 55 годишна възраст и 21 лица с намалена работоспособност.

През 2021 г. в община Крумовград е осигурена заетост на трайно безработни и уязвими лица по следните програми и проекти:

- **Проект „Обучение и заетост на младите хора“ - Компонент 2, насочен към младежи до 29 години с увреждане**

Процедурата обхваща неактивни и безработни младежи на възраст до 29 години, регистрирани в дирекция „Бюро по труда”, с установена степен на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто. Община Крумовград разкри 3 работни места за период от 24 месеца /от 2019 г. до 2021 г./. Назначени бяха 3 младежи с увреждания.

- **Проект „Обучение и заетост“ - Компонент 2, насочен към лица с увреждане над 29 години.**

Процедурата обхваща неактивни и безработни лица на възраст над 29 г. (навършили 30 г.), регистрирани в дирекции „Бюро по труда”, с установена степен на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто. Община Крумовград заяви в Дирекция „Бюро по труда“ разкриване на 63 работни места за 24 месеца. Одобрените лица бяха назначени, считано от месец януари 2019 г. След изтичане на 24 месечния период, на 52 от лицата бе запазена заетостта за период от 6 месеца (до месец юли 2021 година).

- **Национална програма „Активиране на неактивни лица“**

Реализирането на програмата се осъществява чрез дейността на младежки медиатор, назначен към Община Крумовград. Част от неактивните лица получават реализация по програми и проекти на общината. Важна е консултацията и насоката, която медиаторът дава на неактивните лица в търсене на работа и за регистриране в бюрата по труда.

- **Проект „Регионална програма за заетост”- 2021** - по проекта беше осигурена заетост на 6 трайно безработни лица за срок от 6 месеца.
- **Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица - компонент 2**

През месец декември 2021 г. за един месец бяха назначени 10 трайно безработни лица на длъжност общ работник, със заетост 4 часа на ден. Те отговаряха за аварийни дейности за превенция разпространението на заболеваемостта от COVOD-19 и подготовка за зимния сезон в населените места на територията на община Крумовград.

- **Проект „Регионална програма за заетост”- 2022 –** по проекта са назначени 29 безработни лица за срок от 6 месеца.

4. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура е една от основните цели на Община Крумовград. С реализираните проекти по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради и Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020 се осигуриха по-добри условия на живот, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда. Инвестициите в мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради на територията на гр. Крумовград, значително подобриха сградния фонд.

Пътната инфраструктурата в селата и обособените към тях махали в община Крумовград е в задоволително състояние. Изградена е електрическа мрежа към всяко населено място. Централно водоснабдяване, оперирано от „ВиК" ООД, има в половината населени места, а канализация само в някои.

По данни на дирекция „Общинска собственост и икономика" към общинска администрация гр. Крумовград, общинският жилищен фонд през 2022 г. наброява 197 жилища, в 19 от тях са настанени лица в неравностойно положение.

5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И АНТИДИСКРИМИНАЦИЯ

Дейностите, свързани с ограничаване и превенция на престъпността сред малолетни и непълнолетни, се осъществяват от Местната комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ при община Крумовград. Комисията организира и контролира социално-превантивната дейност на територията на общината.

Една от основните задачи на МКБППМН съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /ЗБППМН/ е разглеждане на възпитателни дела за противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни и престъпления от непълнолетни, освободени от наказателна отговорност по чл. 61 от НК и налагане на възпитателни мерки.

При разглеждане на възпитателни дела, правата и законните интереси на непълнолетните /малолетните/ могат да се защитават от доверен представител или адвокат ако лицата упражнят правото си. В случай, че непълнолетните /малолетните/ се явят на възпитателни дела без доверен представител или адвокат, правата и законните им интереси се защитават от представител на съответната Дирекция „Социално подпомагане", съгласно разпоредбите на Закона за закрила на детето.

Реализирането на превантивни дейности се осъществява чрез организирането на информационни кампании и мероприятия с участие на деца и младежи и провеждане на лекции и беседи сред учениците за запознаването на подрастващите с техните права и отговорности и последици от рисково поведение чрез представяне на положителни модели за поведение.

По проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Крумовград" работи юрист, който провежда индивидуални юридически консултации на

родители от уязвимите групи, относно техните права и задължения по отношение на: законодателството в областта на закрилата на детето и семейно правните отношения, социалното законодателство, социални услуги за деца и семейства, семейно и социално подпомагане, трудовоправни отношения, пазар на труда, закрила при безработица, подкрепа за деца и възрастни с увреждания и др., осигурителното законодателство, здравното законодателство, законодателството в областта на предучилищното и училищното образование, административно-правни процедури и други.

6. КУЛТУРА И МЕДИИ

Крумовград е град на културно и етническо многообразие с историческо съжителство и културна интеграция между българи, турци и др., това му дава предимство да използва своите културни ресурси. Общината работи приоритетно в насока равнопоставеност, толерантност и споделяне на ценностите на всички етнически групи. Практика е да се празнуват всички празници заедно - християнски и мюсюлмански, което води до сплотеност и приемственост между различните култури на територията на общината.

В община Крумовград функционират 12 народни читалища, чиято задача е да откликват на нуждите на местното население (като приоритетно да работят с/и за подрастващото поколение), да участват активно в обществения живот и да бъдат притегателни културно-образователни и информационни центрове. Те са мястото, където човек може да реализира своите интереси на принципа на сдружаване на хора с еднакви интереси и мислене, без оглед на пол, социална и етническа принадлежност.

По традиция читалищата в община Крумовград са основното място за развитие на любителското творчество. В тях съществуват и развиват дейност различни по своя обхват любителски формации. В голямата си част това са основно фолклорни състави – танцови и музикални ансамбли, групи за изворен фолклор, певчески групи.

Всички тези формации имат важно значение не само за развитието на художественото любителско творчество в община Крумовград, но и за социализирането и израстването на отделната личност. Безспорен е и техният принос за създаването на естествена среда за развитие на културното многообразие и на диалога между културите.

Община Крумовград работи в тясно сътрудничество с местните и регионални медии, които своевременно отразяват всички важни събития и мероприятия от обществения живот на общината.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изграждането на ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции, малцинствената общност, нестопанските организации и лидери са гаранция за решаването на конкретни проблеми на населението и проактивни действия за реализиране на съвместни програми допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата.

В края на периода на Плана за действие очакваме:

- ✓ Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално икономическо положение;
- ✓ Намаляване на отпадналите от училище ученици;
- ✓ Обхващане на всички подлежащи на задължително обучение
- ✓ Намаляване неграмотността сред 18-25 годишните млади хора.
- ✓ Получена професионална квалификация;
- ✓ Подобрен достъп на бедните етнически малцинства в община Крумовград до здравни услуги и намалена заболеваемост;
- ✓ Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора от маргиналзираните групи;
- ✓ Намалена безработицата сред малцинствата с 20%;
- ✓ Подобряване на жилищните условия на целевата група;
- ✓ Подобрено състояние на техническата инфраструктура и изградени зелени площи и детски площадки;
- ✓ Съхранена идентичност на малцинствените общности.

V. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

Изпълнението на Плана е съвместна задача на органите на местната власт, Д "СП" Крумовград, Д „БТ" - Крумовград, РУ на МВР - гр. Крумовград, училищата, детските градини и центровете за подкрепа на личностно развитие на територията на община Крумовград.

При изпълнението на Плана ще се съблюдава принципът на партньорство с местните общности и представители на целевата група. Финансирането на изпълнението на Плана ще се осъществява със средства от общинския бюджет, държавния бюджет, национални програми и проекти и средства от европейски фондове.

VI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на Плана за действие се осъществява от Дирекция „Образование и социални дейности" при община Крумовград, чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да се следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

- Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в административен мониторингов доклад;
- Докладът се приема от Общински съвет Крумовград;
- Включване на целевите групи при изпълнение на Плана.

Постигането на равенство, приобщаване и участие на уязвимите групи изисква сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и

местно ниво в партньорство с гражданското общество и пълноценно участие на уязвимите групи в този процес. За да се реализира реален напредък до 2023 г., в който уязвимите групи в цялото си многообразие имат равни възможности и равно участие във всички сфери на живота, се изискват съвместни действия от всички участници в процеса. Планът задава насоки на действия в приоритетните области за периода 2022-2023 г.

Те могат да бъдат допълвани и актуализирани, съобразно динамиката на потребностите за развитие и предизвикателствата на социалноикономическата ситуация.

П Л А Н
за действие на община Крумовград в изпълнение на областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация
(2022-2023)

Глава I:
Приоритетни области, цели и мерки от Плана за действие за периода 2022-2023 г.

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи.

Цел 1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
1.1.	Обхващане на деца от уязвими групи във форми на образование и грижи в ранна детска възраст и осигуряване на непрекъснатост на обучението в задължително предучилищно образование за 4-5-	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН; Училища и детски градини, Община Крумовград	Със средства от държавния бюджет, изчислени на базата на приети от МС стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности и	Брой деца с осигурен безплатен достъп до детски градини, в това число деца, подлежащи на задължително предучилищно образование, включително от уязвими групи	374 деца от рискови групи, за които са осигурени 199 162 лв. за компенсиране на такси за ползване на детска градина	380 деца в задължителна предучилищна възраст от уязвими групи, записани в резултат на работата по Механизма за съвместна работа на институциите

	и 6-годишните деца.				броя на децата; Със средства по ОП НОИР 2014-2020 и др. програми и проекти.			по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
1.2.	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език, в т.ч. и разработване и прилагане на методики за овладяване на български език	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, РУО, Училища, Община Крумовград	От държавния бюджет - Национална програма „Заедно за всяко дете” за 2022 г. и др. програми и проекти.	Брой на обхванатите деца и ученици в предучилищна и училищна възраст	200 деца и ученици	250 деца и ученици
Цел 2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**

2.1.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети, включително през ваканциите, за преодоляване на пропуски в овладяване на учебното съдържание, както и за успешно представяне на НВО и ДЗИ за ученици от уязвими групи.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, ИА „Програма за образование”, Община Училища и детски градини, Община Крумовград	Със средства по проект „Подкрепа за успех“ по ОП НОИР 2014-2020; Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО и др. програми и проекти. Със средства по проект „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ и др. програми и проекти.	Брой ученици в риск от отпадане от образование, включени в допълнително обучение Ученици от уязвими групи, подкрепени за ДЗИ и положили успешно ДЗИ	230 ученици в риск от отпадане, включени в допълнително обучение по проект „Подкрепа за успех“ по ОП НОИР 2014-2020 г. за целия период на проекта	250 ученици в риск от отпадане, включени в дейности за интеграция и реинтеграция, вкл. допълнително обучение, по Програма „Образование“ 2021-2027 г. и ОПНОИР 2014-2020 г. проект „Подкрепа за успех“ за 2022-2023 г. 260 ученици от уязвими групи, подкрепени за ДЗИ и положили успешно ДЗИ

Цел 3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
3.1.	Осигуряване на подходяща подкрепа на училища и детски градини с концентрация на деца и ученици от уязвими групи спрямо установените потребности, вкл. за назначаване на образователен медиатор и социален работник.	Текущ и предстои	2022г. 2023 г.	МОН, Община Училища и детски градини, Община Крумовград	Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО. Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните работници и др. програми и проекти.	Брой образователни институции, за които са осигурени целеви средства за работа с деца и ученици от уязвими групи	12 образователни институции с концентрация на деца и ученици от уязвими групи с осигурени средства за 2022 г.	Спрямо установените потребности на образователни институции от допълнителни средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи
3.2.	Осигуряване на възможности за обучения за образователни медиатори и/или социални	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г. Обучението може да стартира най-рано в	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“, Община	Със средства по ОП НОИР 2014-2020 г. и по Програма „Образование“ 2021-2027 г. и	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници	10 обучени образователни медиатори и/или социални работници	10 обучени образователни медиатори и/или социални работници

	работници.		началото на 2023 г.	Крумовград и др.	др. програми и проекти.			
Цел 4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
4.1.	Реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация чрез осигуряване на безплатни пособия и материали, както и на безплатен транспорт за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, Община Крумовград и др.	Със средства по проекти, Национални програми и др.	Брой родители, включени в дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище;	50	70

	образователни институции, за обучение, възпитание и социализация в несегрегирани приемни такива.							
Цел 5. ***Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система***								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
5.1.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаване на междукултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, Училища и детски градини, Община Крумовград	Със средства от проекти, програми и др.	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности; 2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са	0 0	1 200

	модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.					се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи; 3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи; 4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование; 5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за	0 0 0	5 2 1

						личностно развитие.		
Цел 6. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
6.1.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, РУО, Община Крумовград	Със средства от държавния бюджет по Национална програма „Заедно за всяко дете” за 2022, Модул „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните	Брой детски градини и училища, в които се реализират дейности за взаимодействие с родители; Брой родители, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда	10 детски градини и училища с осъществени дейности за взаимодействие с родители 100 родители, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда	15 детски градини и училища с осъществени дейности за взаимодействие с родители 100 родители, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда

					работници; Със средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г. и др. програми и проекти.			
6.2.	Реализиране на форми на взаимодействия между родители от различен етнически произход за създаване на благоприятна мултикултурна образователната среда, способстваща за ефективна образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, Община Крумовград	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ и др. програми и проекти	• Деца и ученици, които участват в процеса на образователната интеграция. • Учители, работещи в мултиетническа среда, опознаващи социални и културни норми на етническите общности. • Родители на деца и ученици, които участват в процеса на образователната интеграция. • доброволци .	26 деца и ученици, които участват в процеса на образователната интеграция. 3 учители, работещи в мултиетническа среда, опознаващи социални и културни норми на етническите общности. 26 родители на деца и ученици, които участват в процеса на образователната интеграция. 20 доброволци	50 деца и ученици, които участват в процеса на образователната интеграция. 5 учители, работещи в мултиетническа среда, опознаващи социални и културни норми на етническите общности. 50 родители на деца и ученици, които участват в процеса на

								образователната интеграция. 50 доброволци.
6.3.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН; За 2022 г. Изпълнителна агенция „Програма за образование“, Община Крумовград	Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Национална програма „Заедно за всяко дете“, модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ и др. програми и проекти.	Брой родители, подкрепени чрез повишаване на осведомеността за ползите от образованието	0	100 родители, подкрепени за повишаване на осведомеността им за ползите от образованието
Цел. 7. Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
7.1.	Осъществяване на дейности за ограмотяване на възрастни	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за	Със средства по ОП НОИР 2014-2020 и	Бой лица над 16 години в курсове по ограмотяване или в курсове за	0	10 лица с натрупване за 2022-2023 г., включени в

				образование“, Община Крумовград	други програми и проекти.	усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование		курсове по огрaмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиал ния етап на основното образование
7.2	Осъществяване на дейности за придобиване на професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор и социален работник в образованието за назначени на тези длъжности лица в образователните институции.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, Община Крумовград	Средства по програми, проекти и др.	Брой лица, назначени в образователните институции, включени в квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор или социален работник в образованието.	-	10 лица, включени в квалификацион ни курсове и придобили професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор или социален работник

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност								
	Мерки	**Статус на мярката**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
1.1.	Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти.	Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	10	50
1.2	Повишаване на обхвата на деца без общопрактикуващи лекари открити от здравните медиатори.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	здравен медиатор, Община Крумовград	Делегиран бюджет и др. програми и проекти.	Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари	2	5
1.3.	Провеждане с мобилни екипи на имунизации съгласно Националния имунизационен календар на лица до 18 г., без избран ОПЛ	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти.	Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой открити деца без избран ОПЛ	Съгласно получената информация от НЗОК	Съгласно получената информация от НЗОК

1.4.	Улесняване достъпа до ваксинация на лица от отдалечени и труднодостъпни райони, както и на трудноподвижни лица, чрез мобилни групи за ваксиниране	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, БЧК, РЗИ, БЛС, здравен медиатор, Община Крумовград	В рамките по делегиран бюджет и други програми и проекти.	Брой обхванати с имунизации трудноподвижни лица от отдалечени и труднодостъпни райони	Съгласно получената информация от БЧК	Съгласно получената информация от БЧК
1.5	Провеждане на профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти	Брой проведени профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	10	20
1.6	Провеждане на скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти.	Брой проведени мамографски прегледи с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	1	2

Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост

	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
2.1.	Дейности по превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и мобилни медицински	Текущ и Предстоои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, НПО, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен Бюджет Според бюджета на НП за превенция на ХИВ/СПИ и др. програми и проекти	Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ	10	15

	кабинети.							
2.2.	Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред рисковата общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ, НПО, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция и контрол на туберкулоза	Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза	1	3
Цел 3: Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	Текущи Предстои	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравен медиатор, Община Крумовград	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция на ХИВ/СПИ и др. програми и проекти	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	1	3
Цел 4: Развитие на концепцията за здравна медиация								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговор-на институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023г.**

4.2	Обучение за професионално развитие на здравни медиатори – съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори	Текущи Предстоии	2022 г. 2023 г.	МЗ, РЗИ, Община Крумовград	Държавен бюджет, Общински бюджет	Брой квалифицирани здравни медиатори	1	1
4.3	Обучение за повишаване квалификацията на служителите от общинските администрации и от РЗИ за утвърждаване модела на здравния медиатор	Текущи Предстоии	2022 г. 2023 г.	МЗ, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти	Брой обучени служители от общинските администрации	0	1
Цел 5: Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2022 -2023г.**
5.1	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от	Текущи Предстоии	2022 г. 2023 г.	РЗИ, Здравни медиатори, Община Крумовград	Държавен бюджет и др.	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен	1	2

	препоръчителните имунизации.					календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		

3. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на уязвимите групи на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
	Мерки	**Статус**		**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
1.1.	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа (групови срещи за активно поведение на пазара на труда и участие в Ателие за търсене на работа)	Текущ и Предстои		Агенция по заетостта, Община Крумовград	Държавен бюджет и др.	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	10	15

1.2.	Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация вкл. за стартиране на собствен бизнес и/или на ключова компетентност	Текущ и Предстои		Агенция по заетостта, Община Крумовград	Държавен бюджет, ПРЧР 2021-2027 г. и др.	Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност	10	15

Цел 2: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на уязвимите групи								
	Мерки	**Статус**		**Отговорна институция**	**Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
2.1.	Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с организации на местно и национално ниво за насърчаване на заетостта	Текущ и Предстои		Агенция по заетостта, Община Крумовград	Държавен бюджет и др.	Брой срещи на представители на ДБТ с лидери и организации по места	1	2
Цел 3: Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от ромски произход								

	Мерки	Статус		Отговорна институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1.	Осигуряване на заетост на първичния пазара на труда (извън мерки и програми)	Текущ		Агенция по заетостта, Община Крумовград	Държавен бюджет и др. програми и проекти	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда	2	3
Цел 4: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане								
	Мерки	**Статус**		**Отговорна институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
4.1.	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица	Текущ и Предстои		Агенция по заетостта, Община Крумовград	Държавен бюджет, ПРЧР 2021-2027 и др. програми и проекти.	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси, дни на работодателя и мобилни бюра по труда	2	3
4.2.	Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане	Текущ и Предстои		МТСП,АЗ, АСП, Община Крумовград	ОП РЧР 2014-2020	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в: - заетост; - обучение.	10 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 10 лица средномесечно включени в заетост или обучение	15 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 15 лица средномесечно включени в заетост или

								обучение

4. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1. Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1.	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Предстои	2023 г.	МРРБ, РСРО Община Крумовград	н/п	Изготвени проекти	0	2

Цел 2. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023г.
2.1.	Развитие на инфраструктура за предоставяне на	Текущ	м. март	Община Крумовгра	По програми.	Брой нова или реновирана инфраструктура за	0	1

	интегрирани здравносоциални и социални услуги в общността за уязвими групи.		2023 г.	д		интегрирани здравносоциални и социални услуги в общността – годишно.		
2.2.	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Предстои	2023 г.	МРРБ, РСР	н/п	Изготвени проекти	0	1

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
1.1	Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на наркотици.	Постоянен	2022 г. - 2023 г.	РПУ, МКБППМН	Държавен и общински бюджет.	Брой лица и деца, участвали в мероприятия, организирани от Детска педагогическа стая и квартален инспектор.	0	5

1.2	Провеждане кампании и обучения по права на човека и права на детето в училище.	Текущ	2022 г. - 2023 г.	Директори на училища и детски градини; МКБППМН.	Държавен и общински бюджет.	Брой проведени обучения и кампании.	5	10
Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на уязвимите групи за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговор-на институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**
2.1	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.	Постоянен	2022 г. - 2023 г.	РПУ, МКБППМН Община Крумовград	Държавен и общински бюджет	Брой работни срещи и събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви.	2	4
Цел 3. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.**

3.1.	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите услуги за подкрепа в общността	Текущ	2022 г. - 2023 г.	ДАЗД/ Доставчици на социални услуги	Бюджет на ДАЗД, държавен и общински бюджет	Брой проведени беседи с представители на уязвимата общност, вкл. деца	2	5
3.2.	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Текущ	2022 г. - 2023 г.	ДАЗД Доставчици на социални услуги	Бюджет на ДАЗД, държавен и общински бюджет	Брой информационни кампании	2	5
3.3.	Информиране и консултиране на семейства	Текущ	2022 г. - 2023 г.	ДАЗД Доставчици на социални услуги	Бюджет на ДАЗД, държавен и общински бюджет	брой консултации на семейства, деца и работещи с деца	5	20

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на маргинализираните групи до обществения културен живот, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към маргинализираните групи в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на маргинализираните групи в общината , насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на

междукултурния диалог								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институ-ция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.**
1.	Организиране и подкрепа на традиционни празници.	Текущ и Предстои	2022 г. 2023 г.	Общини и др.	Държавен бюджет и др. програми и проекти	Брой проведени традиционни празници	5	10
2.	Приобщаване на талантливи деца от етносите към дейността на читалищата.	Текущ	2022 г. 2023 г.	Читалища, Община Крумовград, училища и детски градини	Държавен бюджет и др. програми и проекти	Брой деца от различни етноси	0	5

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГД	Генерална дирекция
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане“

ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ИА ОП НОИР	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
БЛС	Български лекарски съюз
РПУ	Районно полицейско управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НП	Национална програма
НПО	Неправителствени организации
ОП	Оперативна програма
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси”
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионални здравни инспекции
ЦОИДУЕМ	Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
МКБППМН	Местната комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетните и непълнолетните
РСРАО	Регионални съвети за развитие на областта
БЧК	Български червен кръст

Приет с Решение № 566 от Протокол № 35 от 28.07.2023 г. на Общински съвет Крумовград.